

У С Т А В

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “ПРОСВЕТА– 1928 г.”

С.ПОРОЙ

Приет от Общото отчетно - изборно събрание проведено 28.03.2019г.

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. С този Устав се уреждат учредяването, устройството, управлението, дейността, имуществото, финансирането, издръжката, преобразуването и прекратяването на Народно читалище “Просвета - 1928 г.” с.Порой

Чл.2.(1). Народно читалище “Просвета -1928 г.” с.Порой е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение на жителите от с.Порой, което изпълнява и държавни-куртурно- просветни задачи. В неговата дейност могат да участват физически и юридически лица, без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни, и други възгледи и/ или етническо самосъзнание.

(2). Народно Читалище “Просвета -1928 г.” с.Порой е юридическо лице с нестопанска цел, в обществена полза, с наименование “**Просвета– 1928г.**” наричано по-нататък в Устава - Читалището, за краткост. Създадено е и функционира на основание Закона за Народните Читалища, във връзка със Закона за юридическите лица с нестопанска цел и настоящия Устав.

(3) Седалището на читалището е: Р. България Област Бургас Община Поморие с.Порой

(4). Адрес на управление е: с.Порой п. к. 8221 ул. “Св.св.Кирил и Методий” № 26

(5). При необходимост, наименованието на читалището ще се изписва на латиница по следния начин: **Narodno chitalishte “Prosveta-1928g” s Poroi**

ГЛАВА ВТОРА ЦЕЛИ, ЗАДАЧИ И ДЕЙНОСТИ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл. 3.(1). Читалището има за цел да задоволява потребностите на жителите на с.Порой и региона свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място, където осъществява дейността си, както и извън него, чрез разкриване на клонове;
 2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
 3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
 4. развитие на творческите заложби на участниците в дейността му;
 5. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
 6. осигуряване на достъп до информация на всякакво ниво, в т. ч. и глобално;
- (2). За постигане на целите по ал. 1, Читалището извършва основни дейности, като:
1. уреждане и поддържане на библиотеки, уредени с вътрешни правилници за съответната дейност и във връзка със Закона за обществените библиотеки, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
 2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;

3. организира школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности;
4. събира и разпространява знания за родния край;
5. създава и съхранява музейни колекции, съгласно Закона за културното наследство;
6. предоставя компютърни и интернет услуги;
7. извършва консултантска, преводаческа, издателска, информационна и друг вид дейности;
8. извършва и дейност със социална насоченост в сферата на физическата култура и спорта, здравеопазване, взаимоотношения с църква, училища и детски градини, както и екологично образование;
- (3). Читалището може да развива допълнителна стопанска дейност, както и всяка друга стопанска дейност, която не е изрично забранена от закона, и използва приходите от нея за постигане на определените в Устава цели. Читалището не разпределя печалба.
- (4). Читалището няма право да предоставя собствено, или ползвано от него имущество, възмездно или безвъзмездно:
 1. за хазартни игри и нощни заведения;
 2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и Юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
 3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
 4. на Председателя, Секретаря, членовете на Настоятелството и Проверителната комисия и на членовете на техните семейства.
- Чл. 4. (1).** Читалището може да се сдружава на местно и регионално ниво в Читалищни сдружения, и в Съюз на национално ниво, за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи, при условията и по реда на Закона за народните читалища, Закона за юридическите лица с нестопанска цел и настоящия Устав.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧРЕДЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО

- Чл.5.(1).**Читалището се учредява най-малко от 50 дееспособни физически лица, които вземат решение на учредително събрание.
- (2). Учредителното събрание** приема Устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда:
1. наименованието;
 2. седалището;
 3. адрес на управление;
 4. целите;
 5. източниците на финансиране;
 6. органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения;
 7. начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ЧЛЕНСТВО В ЧИТАЛИЩЕТО

- Чл.6. (1).** Членовете на Читалището са индивидуални, колективни и почетни.
- (2). Индивидуалните членове** са български граждани и биват действителни и спомагателни:
1. **действителните членове** са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището и редовно плащат членски внос. Те имат право да избират и да бъдат избирани в ръководните и контролни органи на Читалището, след едногодишно членство, предхождащо отчетно-изборното събрание, като досегашното членство също се зачита;
 2. **спомагателните членове** са лица до 18 години, които участват в дейността на читалището и редовно плащат членски внос. Те нямат право да избират и да бъдат избирани, но имат право на

съвещателен глас в Общото събрание.

(3). Колективните членове съдействат за постигане и осъществяване целите на Читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в Общото събрание и могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и/ или любителски клубове и/ или творчески колективи.

(4). Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани, с изключителни заслуги за Читалището.

Чл. 7. Членството в Читалището може да се прекрати в следните случаи :

(1). поради отпадане в случай, че е налице едно от следните обстоятелства:

1. невнасяне на членски внос повече от една година;
2. неявяване на три поредни заседания на Общото събрание.
- (2).** По собствено желание, чрез подаване на молба/ заявление.
- (3).** Чрез изключване от Общото събрание:
 1. при грубо нарушаване на Устава;
 2. при непристойно поведение и уронване авторитета на читалищната организация;
 3. посегателство върху имуществото на Читалището и други.

ГЛАВА ПЕТА **ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ**

Чл.8. Органи на управление на Читалището са Общото събрание, Настоятелството и Проверителната комисия.

Чл. 9. (1). Върховен орган на Читалището е Общото събрание.

(2). Общото събрание на Читалището се състои от всички членове на Читалището, имащи право на глас.

Чл.10. (1). Общото събрание:

1. приема, изменя и допълва Устава;
2. избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя на Читалището;
3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на Читалището;
4. изключва членове на Читалището;
5. определя основни насоки на дейността на Читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членството в Читалищно сдружение;
7. приема бюджета на Читалището;
8. приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на Читалището;
11. одобрява/ утвърждава почетните членове на Читалището;
12. взема решения за откриване на клонове на Читалището, след съгласуване с Общината;
13. взема решение за прекратяване на Читалището;
14. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

(2). Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на Читалището.

Чл.11.(1). Редовно Общо събрание на Читалището се свиква от Настоятелството, най-малко веднъж годишно. Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия, или на една трета от членовете на Читалището с право на глас. При отказ на Настоятелството да свика извънредно Общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането на Проверителната комисия, или една трета от членовете на Читалището с право на глас, могат да свикат извънредно Общо събрание от свое име.

(2). Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането

му, и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис, или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок, на вратата на Читалището, и на други общодостъпни места в с.Порой, трябва да бъде залепена поканата за събранието, а също така и публикувана на интернет страницата на Читалището.

(3). Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на Читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете, при редовно Общо събрание, и не по-малко от половината плюс един от членовете, при извънредно Общо събрание.

(4). **Решенията** по чл. 12, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11, 12 и 13 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

(5). Две трети от членовете на Общото събрание на Читалището могат да предявят иск пред окръжния съд, по седалището на Читалището, за отмяна на решение на Общото събрание, ако то противоречи на Закона или Устава.

(6). Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

(7). Прокурорът може да иска от Окръжния съд, по седалището на Читалището, да отмени решение на Общото събрание, което противоречи на Закона или Устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.12.(1). Изпълнителен орган на Читалището е Настоятелството, което се състои от трима членове, избрани за срок до 3 години. Същите не могат да са в трудовоправни отношения с Читалището и да нямат роднински връзки по права, и сребрена линия до четвърта степен.

(2).Настоятелството:

1. свиква Общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание;
3. подготвя и внася в Общото събрание проекти за бюджет на Читалището и утвърждава щата му, внася и решения по въпроси от компетентността му;
4. подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на Читалището;
5. назначава Секретаря на Читалището, по предложение на Председателя, и утвърждава длъжностната му характеристика. Кооптира го с право на съвещателен глас.

(3). Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

(4). Протоколите от заседанията се подписват от присъстващите членове на Настоятелството и от Секретаря, който е и протоколист.

(5). На заседанията на Настоятелството се канят Председателя и членовете на Проверителната комисия с право на съвещателен глас.

(6).При отпадане на член от Настоятелството,същото може да кооптира до края на мандата си.

Чл13.(1). Председателят на читалището е и Председател на Настоятелството, и се избира от Общото събрание за срок до 3 години. При негово отсъствие Настоятелството се председателства от избран член на същото.

(2).Председателят:

- 1.организира дейността на Читалището съобразно Закона, Устава и решенията на Общото събрание;
2. представлява Читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства Общото събрание;
4. отчита дейността си пред Настоятелството и Общото събрание;
5. сключва, изменя и прекратява трудовите договори със служителите, съобразно бюджета на Читалището и въз основа решенията на Общото събрание, Настоятелството и утвърдения щат;
6. участва в комисията за разпределение на Държавната или Общинска субсидия, или упълномощава с това си право Секретаря на Читалището;
7. наблюдава и контролира работата на Секретаря, Счетоводителя и останалия персонал по организацията на дейността на Читалището;
8. подписва разходните документи, платежните и други документи, като първи подпис, поставя резолюция върху молби, заявления и първични / разходни / счетоводни документи. Утвърждава длъжностни характеристики и други документи;
9. в изискуемия срок, ежегодно представя на Кмета на Общината и Председателя на Общинския

съвет, предложения за дейността на Читалището през следващата година, както и отчета за дейността през изтеклата година;

10. подписва договори, заявления, удостоверения и други документи, според дейността и необходимостта на Читалището за нормалното му функциониране.

14.(1).Секретарят на читалището:

1.организира изпълнението на решенията на Настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;

2. работи по безсрочен трудов договор;

3. организира текущата основна и допълнителна дейност;

4. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;

5. представлява Читалището заедно и поотделно с Председателя;

6. води протокола от заседанията на Настоятелството и го подписва заедно с присъствалите на него членове;

7. участва в работата на Настоятелството като кооптиран член, с право на съвещателен глас, и подписва протоколите от заседанията му;

8. подписва с резолюция разходните документи, платежни и други документи като втори подпис.

9. поставя резолюция с подпис върху молби, заявления и други документи;

10. дава мнения, предложения, сигнали и други до Председателя и Настоятелството;

11.изпълнява и други функции и задачи възложени от Председателя при негово отсъствие, или при форсмажорни обстоятелства.

(2). Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг /съпруга на Председателя на Читалището.

(3). С изтичане мандата на едно Настоятелство, договорът на Секретаря не се прекратява. Новото Настоятелство може да прекрати договора само по причини налагащи това - доказани нарушения, конфликт на интереси, влязъл в сила съдебен акт, или друго основателно основание.

Чл. 15.(1). Проверителната комисия се състои от трима членове, избрани за срок до 3 години. На първото си заседание, което се провежда непосредствено след избора, членовете избират помежду си Председател на Проверителната комисия.

(2). Членове на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с Читалището или са роднини на членове на Настоятелството, на Председателя или на Секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3). Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството, Председателя и Секретаря на Читалището по действащото законодателство на Р. България, Устава и решенията на Общото събрание.

(4). При констатирани нарушения, Проверителната комисия уведомява Общото събрание на Читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на Прокуратурата.

Чл.16. Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и на Проверителната комисия, както и назначавани за Секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

ГЛАВА ШЕСТА **ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ**

Чл.17.(1). Имуществото на Читалището се състои от право на собственост, движими вещи и от други вземания, авторски и вещни права, ценни книжа, други права и задължения. Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване, както на собственото, така и на ползваното имущество.

(2). При бракуване, или заменяне на движими вещи собственост на Читалището, е необходимо изрично решение на Настоятелството.

Чл. 18.(1).Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;

2. културно-просветна и информационна дейност;

3. субсидия от държавния и общински бюджети, като от общинския бюджет могат да се получават

и субсидии различни от основната годишна субсидия;

4. наеми от движимо и недвижимо имущество;

5. дарения и завещания;

6. други приходи.

(2). Сумите от дарения се разходват според волята на дарителя, или по решение на Настоятелството, ако изричната воля на дарителя е такава.

(3). Читалищното настоятелство може да награждава парично или в натура изявили се читалищни служители, деятели и самодейни колективи, допринесли за обогатяването на читалищната дейност и популяризиране името на Читалището и Общината на Регионални, Национални конкурси, Фестивали, Прегледи и др..

Чл.19.(1). Читалищното Настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от Общото събрание.

(2). Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в Община Поморие ежегодно до 31 март пред Кмета на Общината и Общинския съвет, за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал. 2, и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

Чл.20.Счетоводната отчетност се води в съответствие със Закона за счетоводството и приложимото действащо законодателство.

Чл.21.(1). Председателят на Читалището, ежегодно в срок до 10 ноември, представя на Кмета предложения за своята дейност през следващата година.

(2). Кметът на Общината внася направените предложения в Общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на Читалището .

(3). Програмата по ал. 2 се изпълнява от читалищата въз основа на финансово обезпечени Договори, сключени с Кмета на Общината, или упълномощено от него лице.

(4). Председателят на Читалището представя ежегодно до 31 март пред Кмета на Общината и Общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности, в изпълнение на програмата по ал. 2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

(5). Докладите по ал. 4 на Читалищата на територията на една община се обсъждат от Общинския съвет на първото открито заседание след 31 март, с участието на представителите на Народните Читалища, вносителите на докладите, или упълномощени лица.

ГЛАВА СЕДМА **ПРЕКРАТЯВАНЕ**

Чл. 22.(1). Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на Окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация, или по решение на Окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;

2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на Читалището;

3. е налице трайна невъзможност Читалището да действа, или не развива дейност за период две години. В тези случаи, Министърът на културата изпраща сигнал до Прокурора за констатирана липса на дейност на Читалището;

4. не е учредено по законния ред;

5. е обявено в несъстоятелност.

(2). Прекратяването на Читалището по решение на Окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно, или след подаден сигнал от Министъра на културата.

(3). Прекратяването на Читалището по искане на Прокурора се вписва служебно.

.

ГЛАВА ОСМА

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 23. Председател и /или Секретар на Читалище, който предостави имущество в нарушение на чл. 3, ал. 4, от настоящия Устав, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. и с лишаване от право заема изборна длъжност в читалището за срок 5

Чл. 24. Председател на Читалище, който не заяви вписване в регистъра на читалищата или Читалищните сдружения в срока по чл. 10, ал. 3, от Закона за народните читалища, се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

Чл.25. Председател на Читалище, който не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срока по чл. 23 , ал. 4, от Устава, се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

ГЛАВА ДЕВЕТА

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДНИ

Чл. 26. Членовете на Настоятелството и Проверителната комисия, в т. ч. и техните Председатели, както и Секретарят, подават декларации за конфликт на интереси, при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

Чл.27. Народно Читалище “Просвета– 1928 г. ”с.Порой е правоприменник на Народно Читалище “Просвета” с.Порой , регистрирано в БОС по ф. Д. № 3283/1997 г. с Булстат Ю-000045305 и в Министерство на културата под № 1272/ 04.07.2001 г. Има свой кръгъл печат с надпис - Народно Читалище “Просвета- 1928г.” с.Порой, в средата с разтворена книга и годината на основаване на читалището-1928г.

Чл.28. Празник на Народно Читалище “Просвета– 1928 г.” с.Порой е 24 –май-Деня на Св.св.Кирил и Методий, на славянската писменост и българската просвета и култура.

Чл.29. Настоящият Устав е съставен в 2 /два/ еднакви екземпляра, на основание Закона за народните читалища, обнародван в ДВ. Бр. 42 от 05.06.2009 г. и е приет от Общото събрание , състояло се 28.03.2019г. и отменя действащия досега Устав на Читалището.

Чл.30. За неуредените въпроси в този Устав се прилагат:
Закона за народните читалища и другите Закони и Нормативни актове от действащото законодателство на Република България

Този нов Устав, е приет на редовно общо отчетно-изборно събрание проведено на 28.03.2019г.

Председател на Общото събрание и на Настоятелството:.....

/Кераца Петрова/

Променя чл.12/1/ от 26.03.2010 г- в частта за броя на членовете на читалищното настоятелство от 5члена и двама подгласница на 3 члена .

СПИСЪЧЕН СЪСТАВ НА НАСТОЯТЕЛСТВОТО

Кераца Войнова Петрова
Атанаска Николова Димитрова
Ваня Тенева Статева

ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ

Мария Николова Петрова
Гина Колева Георгиева
Анка Христова Янакиева

Отчет за дейността на НЧ"Просвета-1928г" с.Порой за 2021г.

НЧ"Просвета-1928г."с.Порой е средище на културно –образователна дейност, запазва обичаите и традициите, осигурява достъп на информация за всички от населението в селото, буди интерес към знание и духовен живот, предоставя компютърни и интернет услуги. То е типична обществена институция, която изпълнява учебно-просветителски функции и самодейност. В своята дейност читалището се ръководи от нормативните документи, ЗНЧ, Устава на читалището, Наредбата за опазване на библиотечните фондове. Една от основните дейности на читалището е библиотечната дейност. Библиотеката на читалището разполага с 6763 тома литература, 4 компютъра, принтер и интернет.Тя е не само основен източник на знания, а и цяла институция.Въпреки финансовите затруднения, въпреки ограниченията и оскъдицата библиотеката използва всякаква възможност за обогатяване на книжния фонд. Той се обогатява предимно чрез дарение на книги и участие в проект до Министерството на културата „Българските библиотеки съвременни центрове за четене и информираност-2021г."През 2021г. спечелихме проекта и получихме 104 броя книги с които обогатихме библиотечния фонд. За популяризиране на дейността си читалищната библиотека, организира беседи, разговори, кътове и витрини, културни мероприятия свързани с книгата. Прави информационни срещи за запознаване на учениците с изискванията, условията и начина на ползване на ресурсите на библиотеката.

Деца са най-активните читатели на библиотеката,особено през летния сезон.Читалнята се ползва и от ученици на място, четящи нужната им литература по списъците от учебната им програма, също така използват и компютрите.

През 2021г. читателите са - 112, до 14 год.- 54 читатели- над 14г -58 -читатели.Посещенията в библиотеката са 264, а за дома 1165, раздадените библиотечни документи са 1551 нови книги 185 бр. Поради продължаващата епидемична обстановка в цялата страна за съжаление не можахме да си проведем всички традиционни местни празници и тържества

Първо мартенската обретеност заема важно място в годишния зимен цикъл и с нея се отбелязва преходът от зимата към пролетта. Преплитането на белия и червения конец е стар народен обичай, носещ вяра в утрешния ден и символ на здраве, благополучие и успех. Традиция стана за първи март да се прави мартенска украса в центъра на селото. Деца от целодневна детска градина с.Порой изнесоха литературно – музикална програма за Баба Марта,след което тя закичи всички присъстващи на тържеството с мартеници като им пожела да са живи и здрави, весели и засмени

НЧ"Просвета-1928г."с.Порой постави началото и на етнографска сбирка, която непрекъснато се обогатява с експонати от времето на предците с цел запознаване на младите с миналото ни. Читалището ни се нуждае и от основен ремонт. Необходими са ни и нови книги за попълване на библиотечния фонд, защото библиотеките са били фактор, който свързва една нация с голямата наука и култура. Българските читалища са наистина уникални форми за човешко общуване и своеобразни храмове на българската духовност.

